

Тема уроку: «Україна – єдина країна».

Мета уроку: формування в учнівської молоді розуміння єдності та цілісності України, розширення поняття про єдність, незалежність і суверенність нашої держави; пробудження національної самосвідомості;

розвиток у вихованців бажання брати посильну участь у розбудові та зміцненні єдності нашої держави;

підживлення почуття гордості за свій народ, країну, готовності здобувати якісну освіту і розумними справами збагачувати рідну землю;

виховання любові до рідного краю та почуття причетності до всіх подій, що відбуваються в Україні.

Обладнання: Конституція України, політична карта України, портрети видатних діячів науки, культури та суспільного життя України, світлини Героїв Небесної сотні, мультимедійні матеріали.

Хід уроку

I. Організаційна частина.

1. Привітання з початком навчального року та Днем знань – чудовим святом усіх, хто бажає навчатися.

2. Актуалізація теми уроку (заняття).

Вчитель: У цей святковий день ми особливо чітко маємо розуміти, що основою для реалізації нашого права на освіту (а значить отримання знань) насамперед мир і єдність в нашій країні. Я пропоную вам задуматися над такими знайомими з самого дитинства словами: Батьківщина, патріот, щастя.

Учень I: Батьківщина – це країна де я народився.

Учень II: Патріот - це той, хто любить свою Вітчизну, відданий своєму народові, готовий захищати свою країну і свій народ навіть ціною власного життя.

Учениця: Я думаю, що щастя – це коли над нами мирне небо, коли людина захищена, дорослі мають можливість працювати, а діти навчатися.

Вчитель: Батьківщина – це край де ми народилися і зростали, патріот — це людина, яка любить свою Батьківщину і бореться за її благополуччя, а щастя – це високе відчуття радості від того, що ми можемо бути корисними своїй батьківщині і своєму народу.

II. Основна частина.

Вчитель: Ми народилися на такій чудовій, багатій, мальовничій землі – в пречудовому краї ім'я якого - Україна! І цим ми горді і щасливі. На цій славній землі з сивої давнини, з глибокого коріння роду українського виростав і гартувався могутній український народ. І для цього народу нема життя без України, бо Україна - це мати, яку не вибирають, бо Україна - це доля, яка випадає раз на віку, бо Україна - це пісня, яка вічна на цій землі. Образ України подібний образу матері – оповитий серпанком полинових степів, веселкових барв поліських озер, постає велично і недосяжно на повен зріст до самих карпатських верховин. З діда – прадіда українці шанували і берегли свою землю, свій рідний край. З глибин часів до нас долинають заклики наших предків зберегти те, що здобуто величезними зусиллями і найдорожчою ціною.

Пориньмо у величну добу започаткування держави наших предків – Київської Русі, чия сила і мудрість об'єднувала слов'ян від Балтійського до Чорного моря, від Волги до Карпат, чия слава про ратні подвиги богатирів і мудрі закони князів линули далеко на Захід і Схід.

Учениця: Ще в I ст. після Р. Х. Андрій Первозванний на київських пагорбах провів заснування великого міста, яке буде забудовано численними християнськими храмами. І це місто постало, і постало воно не лише завдяки провидінню Святого, але і завдяки безмежній мудрості, хоробрості та працьовитості наших предків. Це місто - Київ.

Учень I: «И быша 3 брата, единому имя Кий, а другому Щекъ, а третьему Хоривъ, и сестра их Лыбѣдь. И сѣдѣше Кий на горѣ, кдѣ нынѣ увозъ Боричевъ, а Щекъ сѣдѣше на горѣ, кдѣ нынѣ зовется Щековица, а Хоривъ на третьей горѣ, отнюдуже прозвася Хоривица; створиша городокъ, во имя брата ихъ старѣйшаго, и нарекоша его Киевъ.» - засвідчує нам Повість временних літ походженням назви міста, якому судилося стати столицею держави і виконувати цю почесну місію і нині.

Учень II: Саме Київ, який мав зручне географічне положення, став столицею об'єднаного князівства, провідним осередком східнослов'янської державності, головним політичним центром держави Київська Русь.

Вчитель: З глибин віків у піснях і переказах долинають до нас відомості про наших предків — їхнє життя і боротьбу за право бути вільними і незалежними. Складні випробовування випали на їхню долю. За свідченнями джерел, майже кожне століття розпочиналося голодними роками, наслідками епіdemій, спустошливими війнами, чужоземними навалами: досить лиха випало на долю українського народу.

Шлях до незалежності був тяжкий і тернистий. Все пережив, вистояв, не зламався наш народ. Більше того – він ішов вперед, давав в своєму розвитку нові видатні формування та явища одним із яких стало козацтво. Саме козацтво на чолі з Богданом Хмельницьким відіграло вирішальну роль у визвольній війні українського народу.

Учень :

Наша дума, наша пісня

Не вмре, не загине...

От де, люде, наша слава,

Слава України!

Писав наш Кобзар, 200- річчя з дня народження якого ми святкуємо.

Вчитель: Україна дала світу видатних діячів науки, культури, спорту - нам є на кого рівнятись, з кого брати приклад і ким гордитися. Проект українського телебачення «Великі українці» назвав сто імен видатних синів України (на екрані демонструються імена та портрети «Великих українців»). Вони здійснили найбільший внесок в справу створення, збереження та процвітання нашої держави - України, їх пам'ятають нащадки, їх поважають сучасники. Всі вони внесли свій посильний внесок у велику справу – справу незалежності України.

Учень : 24 серпня 1991 року проголошено Акт про незалежність України. Акт проголошення незалежності завершив тисячолітні прагнення українського народу до волі, до створення своєї суверенної держави. Україна має свої символи: Герб, Прапор, Гімн і Конституцію.

Учениця: Державний прапор як символ країни є втіленням національної єдності, честі та гідності, традицій державотворення, історії та сьогодення.

З проголошенням незалежної України національні символи – гімн, прапор і герб – стали на сторожі утвердження самостійності і суверенітету держави. 28 січня 1992

року Верховна Рада своєю постановою затвердила синьо-жовтий стяг Державним прапором України. 23 серпня 2004 року на вшанування багатовікової історії українського державотворення, державної символіки незалежної України та з метою виховання поваги громадян до державних символів України Указом Президента України було встановлено відзначати щорічно, 23 серпня, День Державного прапора України.

Учень І : 19 лютого 1992 року затверджено Малий Державний герб України. Центральною геральдичною фігурою герба є Тризуб. 19 лютого 1992 р. Верховна Рада України визнала золотий тризуб на синьому тлі малим Державним гербом.

Учениця: 1996 рік. 28 червня Верховна Рада України прийняла Основний Закон - **Конституцію України**. Цей день став національним святом. У цьому ж році затверджено українську грошову одиницю гривню.

Учень: Гімн.

Ще не вмерла України і слава, і воля,
Ще нам, браття молодії, усміхнеться доля.
Згинуть наші вороженьки, як роса на сонці
Запануєм і ми, браття, у своїй сторонці

Вірш П. Чубинського, покладений на музику М. Вербицького, став Державним гімном України, бо в ньому прославляється наша держава і її сила та могутність. (звучить наш Державний гімн).

Учні виконують гімн України.

Вчитель: Щоб зберегти дім свій — треба бути господарем, щоб мати Україну — треба бути українцями. Так, українцями — синами і дочками України. Україна — наша мати, наш спільний дім. Тож маємо дбати всі, щоб були в ній добробут і лад, мир і злагода, вічна краса. Усі ми повинні усвідомити: своє, рідне — не тільки хата й подвір'я, а й вулиця, село чи місто, де ти живеш, ліс і річка, степ і море. Якби кожен це пам'ятав, — чи були б засмічені лісосмуги, ниви і шляхи, отруєні водоймища, понівечені насадження, понижені святині? Свою історію слід знати перш за все, щоб уникати помилок наших предків.

Цікаві факти про Україну: чи ви знаєте, що...

- Географічно Україна розташована у центральній-східній Європі.
- Це найбільша з країн, що повністю розташовані в Європі.
- За кількістю населення Україна посідає **5 місце в Європі** (після Німеччини, Італії, Великобританії, Франції) та приблизно **21 місце у світі**. На її долю припадає 7,3% населення Європи і 1% населення Землі.
- На заході країни, між містами Ужгород і Рахів встановлено знак «**Географічний центр Європи**». Такий статус було зафіксовано на з'їзді географів у Відні ще у XIX столітті. **Це було першою в історії науковою спробою визначити середину континенту.**
- Через територію України проходять чотири з десяти європейських транспортних коридорів.
- Україна володіє понад 1/4 родючих чорноземів світу.
- **Найбільшою річкою України є Дніпро**. Із загальної довжини 2201 км на Україну припадає 981 км. Це третя за довжиною і площею басейну річка Європи

(після Волги і Дунаю). Бере початок з болота Аксеннінський Мох на південних схилах Валдайської височини, впадає в Дніпровський лиман Чорного моря. 65% площі басейну ріки знаходиться на території України.

- Найдовша печера в Україні — Оптимістична, що знаходиться в гіпсах Поділля (Тернопільська область). В ній розвідано і закартографовано 216 кілометрів ходів, галерей і гротів на глибині 20 м, що робить її найдовшою печерою Старого Світу, найдовшою печерою світу в гіпсах і другою за протяжністю печерою на Землі (поступається лише вапняковій Мамонтовій печері у США). Поруч, теж у Тернопільській області, розташована друга за довжиною печера Озерна, довжина її лабіринту 114 км.

- Україна - це **великий виробник зерна** (вона входить до трійки найбільших виробників ячменю). Поруч із Францією, Німеччиною та США - один з найбільших виробників цукрового буряка, випереджуючи таких сусідів як Польща та Туреччина. Входить Україна до сімки найбільших у світі виробників цукру, рослинної олії, свинини та картоплі. Входить до п'ятірки найбільших світових виробників меду.

- **Україна – єдина країна світу, яка добровільно відмовилася від атомної зброї.**

- Україна посідає 4 місце у світі за кількістю громадян з вищою освітою. Населення України належить до найбільш освічених, а кількість людей з вищою освітою на душу населення вища за середньоєвропейський рівень.

- Більшість населення України, близько 70 %, розмовляє українською мовою - однією з найбільш красивих і мелодійних. На Всесвітній конференції мовознавців у Римі (у середині 20-х років минулого століття) українську мову за мелодійністю визнали другою після італійської. Українська мова належить до найпоширеніших мов світу і займає за кількістю її носіїв 26-те місце. Вона є також другою за поширеністю серед слов'янських мов після російської. В Україні близько 31 мільйона осіб може спілкуватися українською мовою. Близько 4.1 млн українців в Російській Федерації також знають українську мову.

- Людина, яка вшанована найбільшою кількістю пам'ятників у світі - **Тарас Шевченко**, геніальний український поет, мислитель і художник.

III. Заключна частина

Ми Єдина країна! Незважаючи на усі негаразди, що відбуваються зараз, всі ми прагнемо одного - миру, спокою, міцної та квітучої держави та чистого неба над головою. Україна з надією дивиться в завтрашній день, чекає на вас, завтрашніх господарів життя. Ви потрібні їй мудрі, умілі, дбайливі і людяні. Тож, попри всі щоденні турботи, пам'ятайте про головне — ви діти України: ви її сучасне і майбутнє, на вас величезна відповідальність за збереження, розвиток і примноження того, що здобуто, тому - вибудуйте храм своєї душі, формуйте себе як Людину, Особистість, Патріота.

Літературні джерела:

1. Матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії.
2. М. Кримська с. Старий Нижбірок, Тернопільська обл.. «Моя країна - Україна» С.Д. ПритГлишська ЗОШ, Рівненська обл.. Твої символи, Україно!
3. Коновалова М.В. Тематичні класні години 5 - 11 класи / Коновалова М.В. - Харків: «Основа», 2011.